

Istinsko putovanje: napredovanje stazom ljubavi

Dragi prijatelji,

Svi tragatelji imaju zajednički cilj, a to je preobrazba sebe. Mnoge duhovne metode zagovaraju ovisnost o Guruu, no dok ovisimo o nekom drugom, promjena nije moguća. Tek kada preuzmemo na sebe odgovornost i kažemo: „Ja moram djelovati“, tada promjena postaje mogućom. Čak i ovisnost o Bogu je nekakvo prebacivanje odgovornosti.

Ako mislim da je moj Guru ili bilo tko drugi odgovoran za moj razvoj ili preobrazbu, ta se preobrazba neće dogoditi. Razlog je jednostavan: Bog i Guru su već napravili što su trebali. Sada je red na mene da, kao tragatelj, shvatim što mi je u obliku sjemena usađeno u srce, da to identificiram i dozvolim tom sjemenu da iznikne i procvate. Ovisiti o sudbini još je beskorisnije – mada je istina da smo na neki način kroz *karmu* stvorili svoju sudbinu.

Želimo li se preobraziti, uočit ćemo da se u duhovnosti indijske tradicije govori o *Karma*, *Jnana* ili *Bhakti* jogi – jogi akcije, znanja i pobožnosti, a metoda Heartfulnessa zapravo je lijepi spoj tih triju joga. No, i ako napredujemo tom

stazom, uočit ćemo mnoge prepreke na putu ako previše važnosti pridajemo *Karma* i *Jnana* pristupu. Ako pretjeramo u tome, oni postanu suprotni profinjenosti ovoga puta.

Čuli ste možda za bramine koji su pali s duhovnih visina i postali *brahmakshashas* te jogije koji su pali s velikih visina i postali *yog-bhrasht*. Njihov razvoj kroz jogu nepotpun je iz brojnih razloga. *Jnaniji* i *karmiji* mogu pasti, ali jeste li ikada čuli da je pao *bhakta*, pobožna osoba? Izraz *bhakti-brasht* se ne može dogoditi jer se za *bhaktu* brine Bog. On će zaštititi svakoga tko je dosegao *saranagati*, odnosno tko se s beskrajnim divljenjem istinski predao.

Problem se javlja kada postanemo *karta* (onaj koji djeluje). Nijedan *bhakta* nije nikada doživio duhovni pad; to se naprsto ne može dogoditi. Ako se i čini da će doći do pada, to samo ukazuje na nedostatak istinske *bhakti* ili *saranagati*.

Izraz bhakti-brasht se ne može dogoditi jer se za bhaktu brine Bog. On će zaštititi svakoga tko je dosegao saranagati, odnosno tko se s beskrajnim divljenjem istinski predao.
Problem se javlja kada postanemo karta (onaj koji djeluje).
Nijedan bhakta nije nikada doživio duhovni pad; to se naprsto ne može dogoditi.

Kada sam bio uveden u Sahaj Marg, moja preceptorica, sestra Draupadi, mi je postavila jedno bitno pitanje: „*Aap Kyun meditation karana chahate ho?*“, što znači: „Zašto želiš meditirati?“

Odgovorio sam: „Tražim Boga“.

Kada danas razmislim o nekim svojim osobnim vjerovanjima, gledam na stvari na različit način i shvaćam koliko sam tada bio u krivom. Većina nas kaže da traži Boga, no meni to sada izgleda smiješno. Sitne stvari možda oku nisu vidljive, ali kako nam može nedostajati biće koje je posvuda? A u isto vrijeme, ga

Sitne stvari možda oku nisu vidljive, ali kako nam može nedostajati biće koje je posvuda? A u isto vrijeme, ga ne vidimo kada je posvuda, baš poput ribe koja ništa ne zna o oceanu u kojem provede čitav život. Ili zamišljamo Boga kao beskraj koji ima svoju dimenziju pa postanemo zbunjeni jer nismo nikada vidjeli i ne možemo ni shvatiti najudaljenije krajeve egzistencije. Bog poprima i druge nevidljive i beskonačno male dimenzije.

ne vidimo kada je posvuda, baš poput ribe koja ništa ne zna o oceanu u kojem provede čitav život. Ili zamišljamo Boga kao beskraj koji ima svoju dimenziju pa postanemo zbunjeni jer nismo nikada vidjeli i ne možemo ni shvatiti najudaljenije krajeve egzistencije. Bog poprima i druge nevidljive i beskonačno male dimenzije.

Čak i ako Ga počnem tražiti, kako mogu zamijetiti Beskraj svojom ograničenom percepcijom ako nema neke razine traganja s Njegove strane? Beskraj se ne može uhvatiti – kako shvatiti da je manji od najmanjeg i širi od najšireg? A javlja se i jedna druga poteškoća: ono, što je grubo, nikada ne može cijeniti ono, što je profinjeno.

Stoga je jedini put ideja o saranagati sa štovanjem i strahopoštovanjem:

वो दिल कहां से लाऊं, जो तुझे पहचाने !

Kako pripremiti srce da te može prepoznati?

No, iznad svega, moramo riješiti temeljnu zagonetku: kako smo uopće postali odvojeni od Njega pa sada moramo tragati za Njim? Da bismo ponovno uspostavili tu izgubljenu povezanost, moramo utvrditi i otkloniti ono, što je uzrokovalo odvajanje. To je početak istinskog putovanja.

Zamislite da ste na plaži i uživate u plesu valova. Vi ne vidite one što se dešava u dubini oceana, jer vidite samo površinske valove. A i oni se pitaju: "Gdje je ocean?" te nestrpljivo tragaju za njim. U trenutku kada se umire i prestanu, površinski se valovi spoje s oceanom i nastane jasnoća.

Valovi zaboravljaju da su podrijetlom iz oceana – da iz njega dolaze i s njim se stapaju. Da bi se valovi spojili s oceanom, moraju se usporiti, prestati i umiriti se. Posljednji je prestanak smrt. Stoga će se u srcu automatski stvoriti prihvaćanje ako uspijemo barem imitirati i upiti svojstva smrti tako da postanemo मरजीवा, (*marjeeva* ili živi mrtvac). Tada će započeti priželjkivani trenutak spajanja s prvobitnim oceanom, stanje slično početnom stanju *Samadhi-ja*. Ni fizička smrt ne rješava problem, jer on ostaje prekriven suptilnim tijelima, dok se ciklus rođenja i smrti nastavlja u beskonačnost.

Bhakti je umijeće da nestanemo i dozvolimo sebi prepustiti se Bogu u ljubavi. Rješenje nađemo kada transcendiramo sebe.

जब मैं था तब हरि नहीं, अब हरि है मैं नाहीं ।
सब अँधियारा मिट गया, दीपक देखा माही ॥

Kada sam 'Ja' bio tamo, Harija nije bilo; sada 'je' Hari tu, a 'Ja' nisam. Sva je tama [iluzija] nestala kada sam ugledao svjetlo [iluminaciju] u sebi.

Tama, koja nam sprječava vidjeti Boga, je iluzija našega 'Ja'. Kada je On prisutan u srcu, tada postoji samo svjetlo i nema mraka našeg vlastitog prisustva.

*Stoga će se u srcu automatski stvoriti prihvaćanje
ako uspijemo barem imitirati i upiti svojstva smrti
tako da postanemo मरजीवा, (*marjeeva* ili živi mrtvac).
Tada će započeti priželjkivani trenutak spajanja s
prvobitnim oceanom, stanje slično početnom stanju
Samadhi-ja.*

Posljednja granica svijesti potpuna je divinizacija. Visine i dubine svijesti moramo tražiti u Oceanu same svjesnosti. Kada ovo shvatimo, razumijemo i značenje oštromnog pitanja voljenoga Babujija: "Što podržava svjesnost?" Samo ako zaniječemo ljubav i Uzvišenoga, izgubimo pristup visinama i dubinama svoga bića, pa nam ostaje samo uski tračak svjesnosti.

Nitko nije siromašniji (*tuchch*, jadniji, očajniji, beznačajniji) od osobe koja je izgubila svoj unutarnji radar, ili čiji je unutarnji radar usmjeren u smjeru dijametralno suprotnome Bogu. *Bhakti*, intenzivna ljubav prema Voljenom, izravnava vrhunce i padove osjećaja, bivanja i postajanja te se javlja jednolika homogenost Božanstva. Suprotno tome, udaljavanje od svijesti o Voljenome donosi bol i bijedu.

*Bhakti, intenzivna ljubav prema Voljenom,
izravnava vrhunce i padove osjećaja,
bivanja i postajanja te se javlja jednolika
homogenost Božanstva. Suprotno tome,
udaljavanje od svijesti o Voljenome donosi
bol i bijedu.*

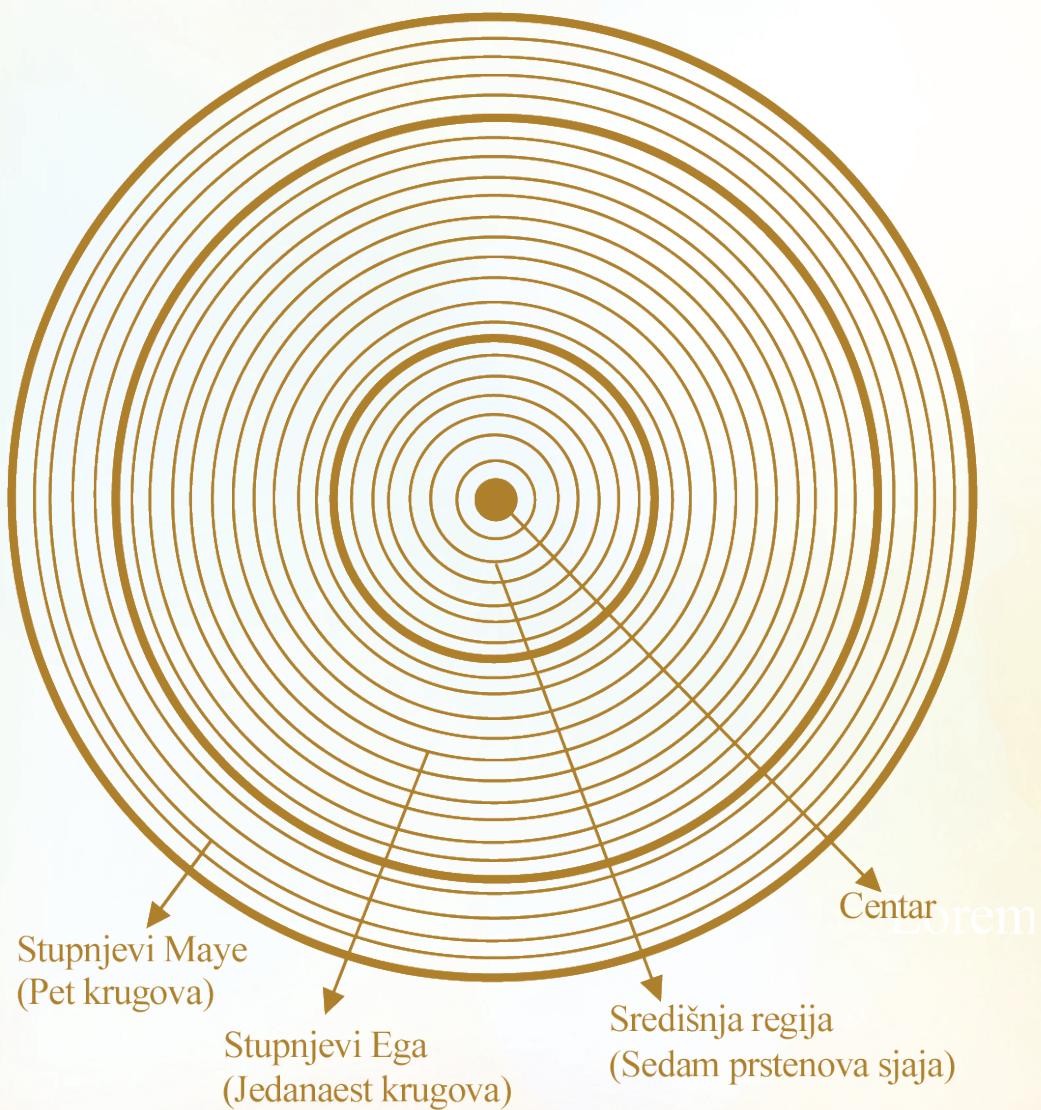
Definicija 'grijeha' u židovskoj tradiciji vrlo je posebna: skretanje od onog što štujemo. Babuji međutim kaže da je nezahvalnost grijeh. Naime, kada postanemo nezahvalni, jave se početci skretanja od stvarnoga odnosa.

Nezahvalnost je početak skretanja; stoga je ona grijeh. Nema više ljubavi pa odnos prestaje. Kamo ćeš poći ako okončaš odnos? Zamislite da upitate val: "Dragi, silni valu, gdje ćeš poći ako se udaljiš od Oceana?"

Iz te perspektive, svako skretanje, svako odstupanje, u kojem svoju svijest poistovjetimo sa svjetovnim imetkom, tijelom, umom, intelektom i egom, slično je udaljavanju od Centra, Izvora života, *atmana*. Babuji lijepo pojednostavljuje

ovo poistovjećivanje bića s *mayom* i egom, predstavljajući ga shematskim prikazom 23 kruga u stilu *Sankhya*. Na ovom dijagramu, *mayinih* krugova je samo 5, krugova ega 11. To samo znači da je ego, *ahankar*, taj koji nas vodi prema opsegu, daleko od Centra. *Ahankar* je daleko moćnija prepreka od *maye*. On je svojevrsna iluzija.

Mudrac Patanjali to naziva *bhrantidarshan*, što znači pogrešno razumijevanje. Nisam protiv stjecanja svjetovnih dobara, ali poistovjećivanje s vanjskim

Hod prema slobodi

prosperitetom i imetkom odraz je unutarnje *daridrate* (bijede). Takvo bogatstvo samo stvara *bhranti*, iluziju, odnosno nesigurnost. Život se nastavlja u zabludi uzrokovanoj ovim poistovjećivanjem. Ni najbolji među nama ne mogu uspjeti ostvariti tu stvarnost.

Život vođen u sjeni iluzije, neznanja, tame i nesvjesnosti je poput života u paklu, dok je život vođen jasnoćom, nevinošću i vedrinom, nebeski život. U tome je ljepota *bhakti* i onoga što ona pokreće. Onoga dana, kada se istinski zasitimo života u mraku, mi iz puke frustracije izjavimo: "Odsada ću voditi takav života koji promiče ono što je u dubini mene."

Tada počinju prestajati površinski valovi Oceana. Sukobi, koji nastaju svakodnevnim naporom da ispunimo sve vrste zahtjeva, mogu postati neka vrsta *tapasye* ili pokore. Ako postanu *tapasya*, tada ćemo sigurno prijeći od ispunjavanja svojih dužnosti na ispunjavanje tih dužnosti s ljubavlju, radi Voljenoga. A iz toga može nastati besprijeckorna *bhakti*.

Bhakti također znači da vodimo život u svjetlu svjesnosti, jer smo potpuno svjesni da prolazimo kroz poteškoće u životu s prihvaćanjem. Meditacija nije

*Život vođen u sjeni iluzije, neznanja, tame
i nesvjesnosti je poput života u paklu,
dok je život vođen jasnoćom, nevinošću i
vedrinom, nebeski život. U tome je ljepota
bhakti i onoga što ona pokreće.*

samo mentalna aktivnost već nešto što nadilazi i um i tijelo. Mnogi se žale da im meditaciju često ometaju razne stvari koje im odvlače pažnju, ali meditacija, koju prakticiramo s *bhakti*, djeluje na način da osoba pažljivije opaža 'nevidljivo', jer u umu nema nikakvih spoznajnih i impulzivnih pristranosti. Te stvari, koje nam odvlače pažnju, krajnji su rezultat raznih oblika mentalnog skretanja. Ova mentalna skretanja rezultat su naše uvjetovanosti, koju nazivamo *samskarama*.

Kroćenje uma, uz postepeno otpuštanje *samskara*, u većini je slučajeva spor proces. Treba nam puno vremena da bismo se prilagodili unutarnjem kontekstu jer *samskare* polako ustupaju mjesto unutarnjoj prostranosti. Tada shvatimo da imamo ograničenja ne samo u podnošenju boli već i u podnošenju radosti.

Vedar ili žalostan doživljaj vezan za naše prakticiranje ili za onoga tko to prakticiranje omogućuje, složen je proces. Dok su naše želje uslišene, naša vjera jača. Onoga trenutka, kada se bilo koja želja nađe na listi čekanja nešto dulje

Bhakti također znači da vodimo život u svjetlu svjesnosti, jer smo potpuno svjesni da prolazimo kroz poteškoće u životu s prihvaćanjem.

Meditacija nije samo mentalna aktivnost već nešto što nadilazi i um i tijelo. Mnogi se žale da im meditaciju često ometaju razne stvari koje im odvlače pažnju, ali meditacija, koju prakticiramo s bhakti, djeluje na način da osoba pažljivije opaža ‘nevidljivo’, jer u umu nema nikakvih spoznajnih i impulzivnih pristranosti.

vremena, stvara se nepovjerenje prema organizaciji, prema praksi, prema Guruu. Vidim to iz dana u dan. Evo primjera: jedan je meditant napisao: „Daaji, moje je duhovno stanje bilo jako dobro. Moja se kći udala s tvojim blagoslovom i osjetio sam se slobodan. Nemam više briga pa sam ti odlučio služiti cijeli život.“ Nekoliko tjedana kasnije, ista se osoba požalila, optužujući me čak da sam pristran! A kada sam ga upitao za razloge ovakvog preokreta, otvoreno je rekao: „Nisi pomogao mojoj ženi u njezinoj bolesti. Sada je više nema. Molio sam ti se od sveg srca, a vidi što se dogodilo. Sada sam izgubio vjeru i ne mogu meditirati. Volio bih da je tu Babuji. On bi sigurno bio izlijeočio moju suprugu.“

Kada svakodnevno srećemo ovakve stvari, možemo cijeniti mudrost Narada Bhakti Sutre, 54:

गुण-रहितं कामना-रहितं प्रतिक्षण-वर्धमानं,
अविच्छिन्नं सूक्ष्मतरं अनुभव-रूपम् ।
(नारदभक्तिसूत्राणि ५४)

Bhakti je lišena materijalističke prirode i osjetilnog ispunjenja. Ona stalno i vrlo suptilno raste, što možemo i osjetiti.

Prava se *bhakti* ne mijenja zbog dobivene ili nedobivene nagrade. Ona raste u svim situacijama. To vas međutim ne sprječava da uživate u druženju sa suprugom i djecom. Kada se takvom *bhaktiju* jave nevolje, on ih prihvata s milošću i zahvalnošću. *Bhakti* nikada ne može biti uvjetovana. Ona nadilazi i um i srce i logiku i osjećaje. *Bhakti* je jedini i najvažniji čimbenik u oplemenjivanju života - da bismo dosegli čistu svijest.

Ljubav je preduvjet za *bhakti*. Ljubav znači davati. Suosjećanje je davanje dok je strast vezana za uzimanje i iskorištavanja drugih. Suosjećajno srce zna čekati, dok strastvena osoba ne može izdržati čekanje. Stoga, možemo sa sigurnošću zaključiti da je to jedna vječna pojava, bilo da se događa u *Kali Yugi* ili *Sat Yugi* – osoba, kojom vlada strast nikada ne može vjerovati sebi. Osoba koja osjeća ljubav i dalje nema stalno povjerenje, ponekad vjeruje sebi, a ponekad vjeruje drugima (što također znači da nekad ne vjeruje sebi, a nekad ne vjeruje drugima). Osoba općinjena *bhakti*, ima punu vjeru u Boga i stalno povjerenje u Njega. Takvo predavanje oplemenjuje i uzdiže. Povjerenje jednog *bhakte* nikada se ne smanjuje, ono uvijek raste.

Jednom je u Ahmedabadu 1981. godine Babuji prenio jednu jednostavnu poruku. Bio je na putu za Južnu Afriku sa Shri Khusalbhai Patelom i ostao je s nama samo dvije noći. Ta mi jednostavna poruka uvijek odzvanja u ušima:

Osoba općinjena bhakti, ima punu vjeru u Boga i stalno povjerenje u Njega. Takvo predavanje oplemenjuje i uzdiže. Povjerenje jednog bhakte nikada se ne smanjuje, ono uvijek raste.

राहें तलब में ऐसे बेखबर हो गए,
मंजिल पे आके मंजिल को ढूँढते हैं।

Toliko su bili opčinjeni traganjem da su - i kada su stigli na odredište - i dalje nastavili tragati!

Kada sam čuo ove riječi, obuzela me radost i veliko oduševljenje. To je to što nam je osiguralo da stignemo na odredište! Za *bhaktu* put zapravo može postati odredište, a to je zasigurno rezultat njegove milosti i samilosti. Inače, s naše strane, nismo učinili baš ništa.

A što s Guruom i Bogom? Ako Bog nešto traži, onda je i on prosjak. Ne možemo ga spustiti na našu razinu. Hoće li Guru, koji je nadišao suprotnosti i

Svo naše prakticiranje služi da pripremimo srce kako bi postalo predano i ispunjeno poštovanjem. Upravo pripremljeno i prazno srce privlači Boga. Dostizanje konačnog cilja i vrhunca, moguće je samo zbog božanskog suosjećanja i milosrđa, a ne zato što smo mi spremni i pripremljeni.

stanje živog mrtvaca i uronjen je u Boga, ikada dopustiti bilo kojem od svojih učenika da ga štuje? On ne traži ni ispunjenje vlastite važnosti, ni slavu, niti promidžbu. Možda nas - ako imamo na umu takve osobine valjanog Gurua – to može sprječiti da upadnemo u zamku. Kao *bhakte*, moramo naučiti vibrirati s onim koga smatramo vrijednim naše pažnje, obožavanja i ljubavi.

Sve što postignemo vlastitim trudom, uvijek će biti blijedo u odnosu na darove dobivene od Boga. Usprkos naše pokore i predanog prakticiranja tijekom niza godina, ne možemo tražiti od Boga da se u potpunosti spusti u naša srca. Svo naše prakticiranje služi da pripremimo srce kako bi postalo predano i ispunjeno poštovanjem. Upravo pripremljeno i prazno srce privlači Boga. Dostizanje konačnog cilja i vrhunca, moguće je samo zbog božanskog suosjećanja i

milosrđa, a ne zato što smo mi spremni i pripremljeni. Tu cijenimo mudrost čuvene *sloke* iz Bhagavad Gite, poglavje II, stih 47:

कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन ।
मा कर्मफलहेतुर्भुर्मा ते संगोऽस्त्वकर्मणि ॥

Možete obavljati propisanu dužnost, ali plodovi vaših radnji nisu vaši.
Rezultati vašeg djelovanja nisu vaša zasluga i nemojte se nikada vezivati za propušteno obavljanje vaše dužnosti!

Uz molitvu iz sveg srca,

Kamlesh

4. srpnja 2021.
Kanha Shanti Vanam

Govor održan za 94. obljetnicu rođenja
Pujye Shri Chariji Maharaja
24. SRPNJA 2021

heartfulness
advancing in love

